

Verslag Regioforum – 16 december 2022

Aanwezig:

Dhr. P. van Geel
Dhr. G.J. Hermelink
Mw. J. Brand

Voorzitter ORS
Secretaris ORS
Junior projectsecretaris, secretariaat ORS

Dhr. S. Akkerman
Dhr. H. Kooiman
Dhr. J. van Oosterom
Mw. M. van der Helm
Dhr. R. Algra

Directeur Milieufederatie Noord-Holland
Vice President Flight Tactical Flight Operations, KLM
Plv. Projectdirecteur Schiphol, ministerie van IenW
Hoofd Strategy & Capacity Management, LVNL
Senior adviseur Omgevingsmanagement Public &
Community Affairs Corporate Affairs Schiphol Group
Public Affairs Manager, VNO-NCW West

Dhr. R. Tieman

Bewonersdelegatie:

Dhr. M. Döpp
Dhr. A. Hendriks
Dhr. F. van der Veen
Dhr. W. Looman
Dhr. R. Lutgerhorst
Dhr. M. Poelmans
Dhr. W. Spaanderman
Mw. M. Visser

Buitenveldertbaan binnengebied
Kaagbaan binnengebied
Buitenveldertbaan buitengebied
Zwanenburgbaan buitengebied
Aalsmeerbaan binnengebied
Kaagbaan buitengebied
Polderbaan buitengebied
Aalsmeerbaan buitengebied

2^e ring

Dhr. T. van den Belt
Dhr. R. Broersen
Dhr. T. Goemans
Dhr. J. Halma
Dhr. E. van Hijum

Kiesman Aalsmeerbaan
Strategy expert, LVNL
Omgevingsmanager Schiphol, ministerie van IenW
Communicatiemedewerker, BAS
Nieuwe voorzitter Maatschappelijke Raad Schiphol
(Aanwezig vanaf agendapunt 8)

Mw. M. Höfarter
Mw. L. Hurts
Dhr. M. Jhinkoe-Rai
Mw. N. Khabazi-Boutachekourt
Mw. T. Koekkoek
Mw. E. Kort- Boreas
Mw. R. Massop
Mw. F. Nieuwlaat
Dhr. R. Piers

Kiesvrouw Aalsmeerbaan
Interim-officemanager, secretariaat ORS
Strategie expert, LVNL
Beleidsadviseur, ministerie IenW
Projectmanager, secretariaat ORS
Communicatieadviseur, Short4Sure
Junior projectsecretaris, Secretariaat ORS
Assistent luchtverkeersleiding, LVNL
Spreker agendapunt 4, Senior beleidsadviseur
Programmadiirectie Omgeving Luchthaven Schiphol,
ministerie van IenW
Spreker agendapunt 5b, Beleidsadviseur,
Programmamanager gebiedsagenda, ministerie van
IenW

Dhr. V. Rambaran

Dhr. C. Vlasblom
Mw. I.L. Vos
Mw. I. Zandt

Manager Flight Projects & Innovation, KLM
Notulist, Het Notuleercentrum
Senior projectleider gezonde leefomgeving,
Milieufederatie Noord-Holland

Afwezig:

Dhr. J. van Bergenhenegouwen
Dhr. P. Hesp

Programmadirecteur Schiphol, Ministerie van IenW
Bewonersvertegenwoordiging Buitenveldertbaan
buitengebied

Dhr. J. Strijtveen

Manager Public & Community Affairs, Schiphol
Group

1. Opening en mededelingen

Dhr. Van Geel opent de vergadering en heet iedereen welkom bij de laatste vergadering van de ORS onder zijn voorzitterschap. Vandaag staan interessante punten op de agenda, zoals de contouren van de transitie van de ORS naar MRS.

Er zijn afmeldingen ontvangen van dhr. Hesp (clustervertegenwoordiger Buitenveldertbaan buitengebied). Hij wordt vervangen door dhr. Van der Veen. Dhr. Strijtveen van Schiphol wordt vervangen door dhr. Algra. Dhr. Van Oosterom vervangt dhr. Van Bergenhenegouwen. Dhr. Akkerman zal wat later arriveren.

De vergadering wordt opgenomen, uitsluitend ten behoeve van het verslag.

a. Mededelingen

- Benoeming nieuwe voorzitter MRS

Mondelinge toelichting door het ministerie van IenW

Dhr. Van Oosterom meldt dat een selectiecommissie op zoek is gegaan naar een nieuwe voorzitter. Positief nieuws is dat voor de functie de nodige belangstelling was. De selectiecommissie heeft unaniem dhr. Van Hijum geselecteerd als nieuwe voorzitter en hem voorgedragen aan de minister. De minister is voornemens om dhr. Van Hijum te benoemen.

De minister zal in de loop van de dag het gelopen proces bekendmaken. Zoals dat gebruikelijk is bij het Rijk, worden er tijdens de ministerraad geen brieven of communicatiestukken naar buiten gebracht. Het verzoek aan alle aanwezigen is om deze informatie nog even voor zich te houden tot het moment dat ook de Kamer is geïnformeerd. Dat zal in de loop van de dag gebeuren.

De selectie is in goede samenwerking verlopen met ook afgevaardigden vanuit dit gremium. Dhr. Van Bergenhenegouwen was de voorzitter van de selectiecommissie. Er was een unanieme beslissing, dat is een goede en fijne start.

Dhr. Van Geel constateert dat later deze ochtend nog kennis kan worden gemaakt met dhr. Van Hijum. De voordracht is een geruststelling voor dhr. Van Geel.

- Update luchtruimherziening

Mondelinge toelichting door het ministerie van IenW

Dhr. Van Oosterom licht toe dat er op 7 december jl. een bijeenkomst werd georganiseerd. Tijdens die sessie is een update gegeven over waar het traject inhoudelijk staat en hoe het er in de komende tijd verder uitziet. Er is ook een presentatie verzorgd, welke breed kan worden gedeeld met de achterban. De verwachting is dat de Kamer op korte termijn kan worden geïnformeerd via een voortgangsbrief over het Programma Luchtruimherziening. Mochten er vragen of wensen zijn dan is de omgevingsmanager van het programma, dhr. Goemans, beschikbaar.

Dhr. Poelmans heeft geen vragen over dit onderwerp, maar over de agenda. Vanuit verschillende bewonersdelegaties is het verzoek gedaan om het onderwerp Groot baanonderhoud 2023 te agenderen. Hij ziet dat niet terug.

Dhr. Van Geel stelt voor om het onderwerp bij de rondvraag aan de orde te stellen.

Dat lijkt dhr. Döpp wat beperkt. Hij ziet het onderwerp graag wat uitgebreider behandeld worden onder het blokje 'Ministerie'.

Dhr. Van Oosterom heeft geen presentatie voorbereid, maar hij kan vragen beantwoorden.

Dhr. Van Geel stelt voor om het onderwerp dan maar direct aan de orde te stellen.

- Groot baanonderhoud 2023:

Dhr. Döpp zegt dat Schiphol een tijdelijke regeling heeft aangevraagd voor ontheffing op een groot aantal geluidsregels, met een enorme impact op de omgeving. Er is een internetconsultatie gestart met een overweldigend aantal reacties, ondanks de bewerkte communicatie. Op de aankondiging door gemeenten in een huis-aan-huisblad kwamen veel reacties. Het verbaast dhr. Döpp dat er gisteren, via het secretariaat ORS, een e-mail binnenkwam van Schiphol. Schiphol geeft aan gewoon door te gaan met de plannen en dat er niets aan de hand is. Dhr. Döpp vindt dit een schoffering van al die mensen die serieuze reacties instuurden. Hij had op zijn minst verwacht dat het ministerie met een reactie was gekomen op de consultatie; al was het maar een procesupdate, omdat er nog niet in detail gereageerd kan worden. Dit is niet zoals met omwonenden wordt omgegaan, zeker gezien de ervaringen in voorgaande jaren, met het onderhoud en wat dat teweeg heeft gebracht.

Dhr. Döpp vindt het proces zeer ongelukkig en een schoffering van bewonersdelegaties en voor omwonenden. Hij vraagt wat de status bij het ministerie is. Het ministerie zal een regeling moeten vaststellen. Dhr. Döpp is benieuwd naar de status van de regeling en in hoeverre in die regeling rekening wordt gehouden met de vele zaken die zijn aangekaart bij de consultatie.

Mw. Visser kan zich geheel aansluiten bij voorgaande woorden. Afgelopen woensdag, tijdens een bewonersbijeenkomst, spraken veel mensen hierover. Met name het afschaffen van het verbod op de nachtsluiting van de Aalsmeerbaan is hard aangekomen. Daarop zijn veel reacties ingediend. Graag hoort mw. Visser van het ministerie hoe daarop wordt gereageerd. Uit de mededeling van Schiphol lijkt het of het ongewijzigd doorgaat. De bewoners hebben toch de hoop dat er nog serieus naar gekeken wordt door het ministerie.

Dhr. Lutgerhorst onderschrijft het punt dat nu op de agenda is gezet. Het Aalsmeerbaan binnengebied zal er de meeste overlast van ondervinden. Er zijn veel reacties op de internetconsultatie vanuit het

binnengebied gekomen. Hij hoopt dat er een inhoudsvolle discussie gaat plaatsvinden voordat de minister een besluit neemt.

Dhr. Van Geel benoemt de twee kernpunten: het proces en de status van de inbreng en de besluitvorming.

Dhr. Van Oosterom vertelt dat de internetconsultatie dit jaar is toegevoegd aan het repertoire van inspraak. De hoeveelheid reacties laat zien dat het een goed middel is geweest als aanvulling op het gesprek dat met leden van de ORS wordt gevoerd. Het ministerie bekijkt de reacties serieus. Er wordt meer gedaan dan alleen het geven van een procesreactie. Een inhoudelijke analyse is betrokken bij de afweging die wordt gemaakt om de minister te adviseren. De minister heeft nog niet besloten over de regeling. Dhr. Van Oosterom kan daarop niet vooruitlopen. De verwachting dat er in zijn geheel geen regeling wordt vastgesteld, is niet realistisch. Dit is een systematiek met een geluidstelsel waar in de basis geen ruimte voor onderhoud is ingebouwd, met in de wet een mogelijkheid om voor onderhoudssituaties een regeling vast te stellen. Om nu als ministerie te stellen dat dit niet meer mogelijk is, dat kan niet zonder andere wijzigingen in het systeem aan te brengen. Dat is niet de verwachting van dhr. Van Oosterom, maar hoe de regeling er exact uitziet, daarop kan hij niet vooruitlopen voordat de minister daarover een besluit heeft genomen. Bij het adviseren van de minister worden reacties vanuit de bespreking in de ORS, van andere partijen en vanuit de internetconsultatie meegegeven. De minister weegt deze reacties mee in zijn besluit.

Dhr. Van Geel constateert dat hiermee de angst wordt weggenomen dat reacties alleen voor de vorm zijn ingediend, omdat er wel degelijk serieus naar de inhoud ervan wordt gekeken.

Dhr. Döpp vindt het vreemd dat Schiphol deze communicatie doet. Hij vraagt zich af of Schiphol misschien meer weet dan de rest. Schiphol geeft immers al gevolg, terwijl de regeling nog niet is vastgesteld.

Dhr. Algra zegt dat Schiphol niet meer weet dan de rest. Ook Schiphol wacht de besluitvorming af. Schiphol moet wel door met de plannen, zoals die er liggen. In die zin wordt er doorgezet, maar in afwachting uiteraard van het besluit van de minister.

Dhr. Döpp merkt op dat het voornemen al was aangekondigd. Schiphol doet nu een tweede aankondiging. Dat suggereert dat er 'een vinkje' is van het ministerie, of 'tekenen bij het kruisje', zoals in voorgaande jaren. Die verwachting wordt wel gewekt bij omwonenden. Gisteravond ging de melding uit van Schiphol en direct meldden zich de nodige mensen bij dhr. Döpp met de vraag of er opnieuw zware geluidsoverlast te verwachten valt zoals bij het onderhoud aan de Aalsmeerbaan, Dhr. Döpp vindt het zeer onzorgvuldig.

Dhr. Van Geel constateert dat die besluitvorming er nog niet is en dat informatie over de besluitvorming bij Schiphol nog niet bekend is.

Dhr. Poelmans stelt dat groot onderhoud regulier is. Ieder jaar is er wel een van de grote banen in groot onderhoud. Dat moet worden opgenomen in de totale jaarprognose. Tijdens de verbouwing gaat de winkel door, maar er kan ook worden gesteld dat dit geen goed systeem is en dat de winkel tijdens de verbouwing gesloten blijft. Dan kan er minder worden gevlogen en daar gaat het uiteindelijk om.

Dit is niet de eerste keer dat de ORS hierover praat. Daarom maken de bewonersdelegaties er nu een punt van. Met de agenda van de MRS in gedachte moet gesproken worden over hoe groot onderhoud in de toekomst wordt uitgevoerd. Bewoners hebben ideeën naar voren gebracht over hoe de last kan worden verdeeld.

Dhr. Van Geel begreep uit de toelichting van dhr. Van Oosterom dat het in de huidige kaders zo werkt. Ook in nieuwe situatie kan met elkaar worden besproken of er in het nieuwe stelsel andere kaders zijn. De ORS neemt kennis van de gevoelens die er zijn, maar ook met de constatering dat er nog geen formeel besluit ligt. De voorbereiding van het besluit, ook in relatie tot alle reacties, zal zorgvuldig gebeuren.

Dhr. Döpp wijst erop dat het bezwaar van bewoners verder gaat, afgezien van het gegeven of het wel of niet in het stelsel zit. Ook als het onderhoud niet in de norm zit, blijft de vraag of het redelijk is, wat de effecten van het onderhoud zijn en of Schiphol de effecten kan voorkomen. Uit de reacties op de consultatie blijkt dat het niet redelijk is, want de consequenties zijn onevenredig groot, als er in totaal een half jaar lang sprake is van onderhoud. De overlast komt zwaar terecht op nu al zwaar gehinderde gebieden. De effecten zijn heel groot. De overlast had zonder meer voorkomen kunnen worden. Schiphol heeft te weinig gedaan om de overlast te verminderen.

Dhr. Spaanderman zegt dat commotie is ontstaan. Ongeveer 1.800 personen hebben gereageerd. Naar aanleiding van de Luchtruimherziening zijn 2.200 zienswijzen ingediend. Dat is het probleem waar omwonenden mee zitten. Zij vragen zich af hoe het ministerie met die opmerkingen omgaat. Het proces veroorzaakt heel veel teleurstelling en antipathie. Die stroom neemt toe. Er is een aparte afdeling participatie. Dhr. Spaanderman vraagt zich af hoe het ministerie met dit soort zaken omgaat, ook bij toekomstige ontwikkelingen. Te verwachten valt dat de commotie nog groter gaat worden.

Dhr. Van Geel zegt dat dit een onderwerp is dat bij de verdere vormgeving van de MRS ook een rol gaat spelen. Daar gaat het over de relatie tussen participatietrajecten, die ingezet worden vanuit wet- en regelgeving. Dat raakt ook de rol van de MRS in dit soort processen. Die architectuur daaromheen moet zorgvuldig besproken worden met elkaar. Als reacties worden gevraagd, dan moet ook worden nagedacht over hoe dat wordt gemanaged. Er moet aan verwachtingsmanagement worden gedaan. Dat heeft te maken met de inrichting en informatie over de status. Over de positie van de MRS werd eenzelfde discussie gevoerd. Mw. Visser maakte daarbij de vergelijking met adviesorganen, die hun adviezen moeten motiveren. Veel aspecten raken aan het werk dat de komende tijd in MRS-verband gedaan zal worden.

Dhr. Van Oosterom sluit zich aan bij deze woorden. In algemene zin, en voor baanonderhoud specifiek, is daarover in de bijeenkomst van 28 november jl. al wat gezegd. Vanuit het ministerie wordt al sinds langere tijd een reden gezien om te kijken naar de systematiek. Zowel voor de sector als voor omwonenden zou het fijn zijn als naar een systeem toe kan worden gewerkt waarin aan de voorkant duidelijk is waar eenieder aan toe is en welke ruimte er is.

Schiphol moet werkzaamheden voorbereiden. Schiphol zit op dit moment in de voorbereiding en verkeert in onzekerheid of de minister een besluit neemt. Ook voor omwonenden is diezelfde onzekerheid ongunstig. Er kan met goede redenen naar het systeem worden gekeken.

Schiphol gaf in de eerdergenoemde bijeenkomst aan dat het goed zou zijn om de Baanonderhoud Strategie, die in 2017 is vastgesteld, met elkaar nog eens tegen het licht te houden. Dit vanwege de

keuzes die daarin zijn opgenomen. Met deze twee elementen kan meer structureel naar zaken worden gekeken om met elkaar te beoordelen of deze voor verbetering vatbaar zijn. Dit past heel goed in het werk van de MRS.

Dhr. Lutgerhorst is benieuwd of er rekening is gehouden met de Europese aanbestedingsregel, bij een dergelijk groot project als het groot baanonderhoud van de Zwanenburgbaan.

Dhr. Algra heeft daarover op dit moment geen informatie beschikbaar. Hij zal navraag doen.

- **Minderhinderprogramma**

Mw. Van der Helm vertelt dat in het kader van het Minderhinderprogramma inmiddels al verschillende maatregelen zijn gerealiseerd. LVNL verwacht begin 2023 de volgende twee innovatieve maatregelen te implementeren: RECAT en Time Based Separation (TBS). Beide maatregelen optimaliseren met behoud van een veilige operatie, de afstand die tussen twee vliegtuigen wordt aangehouden. Dat betekent dat LVNL vooral bij sterke wind verwacht, dat er minder secundair baangebruik zal zijn.”

Dhr. Spaanderman constateert dat er opeens spontaan melding wordt gedaan over de afstand tussen vliegtuigen. Hij vraagt zich af wat mag worden verwacht. Met betrekking tot de Luchtruimherziening is er veel discussie geweest over de afstand tussen landende vliegtuigen. Dhr. Spaanderman is benieuwd of er informatiesessies volgen en wanneer de maatregel ingaat. Het kan niet de bedoeling zijn dat er steeds iets spontaan uit de lucht komt vallen en dat melding wordt gedaan van iets nieuws.

Mw. Van der Helm zegt toe dat een brede informatiesessie volgt, over wat dit inhoudt.

Dhr. Poelmans wil straks bij de planning en het werkplan van de MRS, een punt maken over een nieuwe kijk op het Minderhinderplan. Het wordt nu gepresenteerd als een plan dat ‘gewoon’ wordt uitgevoerd. Bewoners hebben er in het verleden commentaar op gegeven, in die zin dat onduidelijk is wat de cumulatieve effecten zijn van de verschillende maatregelen.

b. Ingekomen stukken ter informatie*

Bijlage 1b: ORS-advies Gebruiksprognose 2023

Dhr. Van Geel verwijst naar de afgesproken procedure over de juistheid van teksten. Hij constateert dat er op dit moment geen vragen zijn over het ingekomen stuk.

c. Informatiesessies 2022*

Bijlage 1c: Overzicht informatiesessies 2022

Er zijn geen vragen.

d. Kwartaalrapportage SOORS Q3 2022*

Bijlage 1d: SOORS-kwartaalrapportage Q3 2022

Dhr. Döpp ziet dat LVNL uitgaat van de oude vierdebaanregel en van de eigen interpretatie van de tweedebaanregel. Mogelijk is dit een opstap naar het onderwerp Ministerie en het vastleggen van de regels in een ministeriële regeling. Hij maakt zich er zorgen over en hij ziet het op allerlei terreinen. Ook bij het onderhoud ziet hij steeds het opschuiven en oprekken van regels, verruiming, zonder

dat er grip op is. Over deze kwartaalrapportage maakt dhr. Döpp zich geen zorgen omdat er weinig mee gebeurt. Hij maakt zich wel zorgen over de komende vastlegging van regels omdat dit, naar hij begreep van het ministerie, gebeurt in samenspraak met LVNL. Het is logisch dat er een uitvoeringstoets moet plaatsvinden, maar nu stelt de uitvoerder de regels op. De praktijk leert dat de regels worden aangeleverd door de uitvoerder en dat het ministerie deze overneemt. Graag ziet dhr. Döpp dat anders wordt omgegaan met het opstellen van de regels.

e. Kwartaalmonitor Schiphol Q4 2022*

Bijlage 1e: Kwartaalmonitor Schiphol Q4 2022

Mw. Visser merkt op dat de restpercentages op pagina 9 niet kloppen. Ze zijn niet goed bij elkaar opgeteld.

De bewonersdelegatie krijgt veel reacties dat er vreemd wordt gevlogen. Eén van de antwoorden die regelmatig voorbijkomen is dat de Polderbaan niet inzetbaar is, omdat er een capaciteitsprobleem bij LVNL is. Op het moment dat er een capaciteitsprobleem bij de LVNL is, gaat de Polderbaan even dicht, of niet open. Dat heeft tot gevolg dat er op de secundaire banen wordt afgehandeld. De bewonersdelegatie heeft de reacties bij ILT en LVNL neergelegd. Mw. Visser vraagt onder welke legitimatiegrond het voornoemde tot uiting komt en op welke manier dat wordt beoordeeld en gevolgd. Het is op die manier makkelijk om af te wijken van de preferente baanregels.

Mw. Van der Helm heeft de bewonersdelegatie geïnformeerd dat op twee pauzemomenten, vanwege krapte in de roosters, de Polderbaan niet kan worden ingezet. Het gaat om twee korte momenten in de avond. Er is gekozen voor deze momenten vanwege de impact op de omgeving en omdat het voor de operatie het minste effect zou hebben. De maanden hiervoor is een proef gedaan, welke helaas niet kon worden voortgezet, zoals men heeft kunnen lezen. Mw. Van der Helm verwacht de ORS eind van dit jaar te kunnen informeren over hoe het er vanaf volgend jaar uitziet. LVNL onderzoekt alternatieven, omdat de impact op de omgeving bekend is.

Mw. Van der Helm komt op een ander moment nog terug met een antwoord op de vraag over de legitimatiegronden.

Dhr. Algra zegt toe dat samen met LVNL naar de percentages op pagina 9 van de kwartaalmonitor wordt gekeken.

1. Concept Jaarplan en conceptbegroting

Bijlage 2a: Concept Jaarplan ORS/MRS 2023

Bijlage 2b: Conceptbegroting ORS/MRS 2023 Follow-up Eindadvies Van Geel

Dhr. Van Geel meldt dat het conceptjaarplan en de conceptbegroting zijn besproken in de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bewaakt de bestuurlijke, personele en financiële kaders van de ORS/MRS. Met de input vanuit de ORS van vandaag zullen voornoemde documenten uiteindelijk worden vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Concept Jaarplan ORS/MRS 2023:

Dhr. Poelmans merkt op dat er veel te zeggen valt over een jaarplan van de nieuwe MRS. Het lukt niet om dat vandaag tot in detail te doen. Het gaat om enkele algemene uitgangspunten. De MRS erft de erfenis van de ORS, met daarin het Aldersakkoord. Het Aldersakkoord was een integrale afweging van alle zaken die speelden rond de ontwikkeling van Schiphol. In 2018 is geconstateerd dat een dergelijk unaniem akkoord niet meer mogelijk was. Nu mist een goed afwegingskader. De Luchtvaartnota is

destijds door de Kamer controversieel verklaard. Het Kabinet heeft ontdekt dat het toch maar een plan moet zijn dat men als leidraad kiest. Vervolgens besloot minister Harbers dat het anders kon worden geregeld met het groei-model dat daarin verankerd zit en zou worden nagedacht over een ander plafond. Dat spreekt bewonersdelegaties enorm aan. De MRS gaat van start met die erfenis. Het zou goed zijn om die opnieuw op te lijnen. Enkele documenten zijn onderling tegenstrijdig. Ze moeten op elkaar worden afgestemd. Bewonersdelegaties hebben de behoefte om bij de start van de MRS de kaders na te lopen op hun onderlinge consistentie en op hun bedoeling. Er zitten hete hangijzers onder zoals het nieuwe geluidsstelsel, het nieuwe normenstelsel en de individuele rechtsbescherming.

De bewonersdelegatie vraagt om een sessie in de MRS, met een beleidskader dat richtinggevend is voor de keuzes die individueel worden gemaakt. Een samenhangend resultaat bereiken is belangrijk. Behalve het formuleren van een algemeen kader, vanuit de behoefte van de bewonersdelegatie in de toekomst, zouden ook de consequenties per baan op een rij moeten worden gezet. De bewonersdelegaties zijn het met elkaar eens dat ze samen sterker staan dan wanneer ze alleen voor hun eigen baan optreden. In het kader van het waterbedkarakter betekent winst voor de een, verlies voor de ander. De verdeling van de groei is een probleem waarover in het verleden al gesproken is. Er ligt nu een nieuw probleem voor en dat is de verdeling van winst bij krimp. Nederland kan vooroplopen bij het oplossen van dit vraagstuk.

De bewonersdelegaties willen een BOT-sessie belegd zien om te bekijken hoe het luchtvaartbeleid in elkaar steekt; in den brede, maar vooral waar het gaat over de effecten op de omgeving en over de verdeling van de lasten. De bewonersdelegaties zien een aantal suggesties in het jaarplan terug. Dat is positief.

Mw. Visser laat een ander geluid horen. Ze wil vooral dat er aan de slag wordt gegaan. Er ligt een goed document voor, maar niet alles is tot in detail uitgewerkt. Op de onderwerpen zijn nog opmerkingen of is nog verduidelijking nodig. Dit moet gaan starten. Ze zou niet willen dat opnieuw een sessie wordt georganiseerd om dit weer over te doen. Er is nu sprake van een goed gebalanceerd geheel. Wat wel zou helpen is een soort inkadering hoe de MRS binnen het grote luchtvaartdossier, landelijk, wordt ingepast op een aantal thema's. Een soort kaderstelling vanuit het ministerie is wenselijk. Daarnaast zouden meer handen en voeten moeten worden gegeven aan de participatieplannen. Dan kan concreter worden bepaald op welk moment kan worden geparticipeerd.

Een aantal grote onderwerpen staan al in het jaarplan. Er zijn ook dubbelingen. In een eerste werksessie kunnen alle onderwerpen worden nagelopen.

Dhr. Lutgerhorst constateert dat beide voorgaande meningen niet met elkaar in conflict hoeven te zijn. In goede onderlinge afstemming kan tot een optimaal resultaat worden gekomen.

Dhr. Akkerman vraagt waarom het tekstdeel over ultrafijnstof op de lijst van Overige sub onderwerpen staat. Voor Milieufederatie Noord-Holland is het belangrijk om vooral met het ministerie te blijven overleggen over het RIVM-onderzoek op dat punt.

Het voorstel van dhr. Poelmans is goed te combineren met het nu aan de slag gaan. Het is altijd goed om met de benen op tafel te brainstormen over het luchtvaartbeleid en wat dat betekent voor Schiphol.

De Luchtruimherziening en de effecten daarvan specifiek voor Schiphol is een belangrijk onderwerp om te bespreken. Het onderwerp NOVEX zou ook moeten worden toegevoegd aan de sub onderwerpen. Het gaat er dan met name om hoe de NOVEX-aanpak zich verhoudt tot wat er allemaal rondom Schiphol gebeurt, qua vliegbewegingen.

Dhr. Looman ziet dit jaarplan als een bundeling van wat vanuit het ministerie is opgepakt om op een lijst te zetten. Hij beschouwt die lijst wel als vrijblijvend, in die zin dat de MRS straks gaat bepalen wat er op de agenda komt.

Dhr. Algra leest in het jaarplan een mooie ambitie ten aanzien van participatie. Wel moet men beseffen dat de BRS niet aan tafel zit. Als het over participatie gaat dan moet ook dat spoor worden bewandeld. Dat ontbreekt nu in het document.

Dhr. Van Oosterom zegt dat het ministerie openstaat voor elk gesprek. Als een onderwerp niet benoemd is, dan wil dat niet zeggen dat er niet over gesproken wordt. Bij de start van de MRS kan worden bekeken waar we staan en wat de speerpunten zijn. Tegelijkertijd deelt hij het pleidooi om wel aan de slag te gaan.

Dhr. Looman zegt dat samenwerken belangrijk is. In het stuk staat dat het ministerie, dan wel het ambtenarenapparaat, buiten de MRS wordt geplaatst. Het is van belang om samen te kijken hoe input op beleid kan worden gegeven. Dat geeft legitimatie en vertrouwen.

Dhr. Van Geel is blij dat alle participanten hier aan tafel meewerkten om de contouren en hoofdlijnen in deze werkagenda vast te leggen. Dat is goed om een substraat te krijgen voor de samenwerking in de nieuwe structuur na 1 januari. Ook de houding die hij opmerkte bij het ministerie van IenW is heel positief.

Dhr. Van Geel citeert uit het jaarplan: 'De MRS agenda staat permanent open voor actuele en relevante thema's. Dit proces inzake vaststelling van de werkagenda wordt verder doorontwikkeld in Q1 2023.' Dit is in lijn met wat zojuist is gezegd. Dhr. Van Geel vindt dat heel wijs. Het moet groeien. Dat past ook bij zijn eerdere opmerking. De MRS moet snel beginnen want er komt nog zo veel op de MRS af, wat nog niet geplaatst kan worden. De MRS moet flexibel zijn.

Dhr. Van Geel stelt voor dat alle opmerkingen worden meegenomen, ook naar de Raad van Toezicht.

De ORS besluit dat het jaarplan met een positief advies, ter vaststelling, kan worden doorgeleid naar de Raad van Toezicht. Het is vervolgens aan de MRS om inhoud te geven aan het jaarplan.

Conceptbegroting ORS/MRS 2023:

Dhr. Algra verwijst naar pagina 2. De term 'Pay for use' verdient mogelijk nadere uitleg. Schiphol Group heeft aangegeven de contributie nog voor een jaar (2023) te willen bijdragen. Dan stopt het. De toezegging is gedaan dat daar waar de MRS wordt ingezet voor participatie, dat Schiphol Group dan bereid is tot een financiële bijdrage. Dat wordt bedoeld met de term 'Pay for use'.

Dhr. Van Oosterom zag tot zijn schrik dat de bijdrage van het ministerie van IenW niet goed vermeld staat. De minister heeft besloten over € 1,25 miljoen budget, maar daarbij is uitgegaan van andere bijdragen. Het is niet sec een bijdrage van € 1,25 miljoen van het ministerie. Het bedrag zal enkele tienduizenden euro's lager liggen. Met de secretaris zal hiernaar nog worden gekeken.

Dhr. Van Geel deelt mee dat deze aantekening wordt meegenomen bij de uiteindelijke vaststelling van de begroting door de Raad van Toezicht.

Dhr. Spaanderman vindt het bedrag van € 20.000 (pagina 7) voor de inhuur van deskundigen te laag. Met dit bedrag kan de MRS mogelijk slechts twee maanden voort. Kwaliteit inhuren kost geld. Hij is benieuwd in hoeverre dit bedrag vaststaat en of er een bepaalde flexibiliteit mogelijk is.

Dhr. Hermelink begrijpt de opmerkingen. Er is een inschatting gemaakt voor de komende periode, waarin sprake is van een totaal andere situatie dan in voorgaande jaren. Over het inzetten van experts is meerdere malen gesproken en ook over de hoogte van de vergoedingen. Het kan zijn dat budget wel voldoende is als gebruik wordt gemaakt van experts, in die zin dat zij bijvoorbeeld viermaal per jaar aanschuiven om te adviseren over het uitbrengen van een advies. Het is niet de bedoeling dat de experts zelf onderzoek gaan doen.

Dhr. Van Geel licht toe dat vacatievergoedingen beperkt zijn en totaal niet gericht op effectief inhuren. Dan kan de situatie ontstaan, dat een expert, die bereid is om aan te schuiven voor het brengen van expertise, een vacatievergoeding krijgt voor die vergadering, terwijl voor de eerste beste junior-medewerker, die wordt ingehuurd van een extern bureau, een fors uurtarief moet worden betaald. Het klopt dat het genoemde budget te gering kan zijn voor de inhuur van expertise bij een extern bureau. Dhr. Van Geel veronderstelt dat het budget bedoeld is voor een vacatievergoeding aan experts die bereid zijn om, vanuit hun maatschappelijke rol, hun expertise te delen.

Dhr. Spaanderman stelt dat zijn beleving bij het inhuren van experts anders is.

Dhr. Hermelink legt uit dat is begroot op basis van het Plan van Aanpak, dat weer is geaccordeerd door de minister. Daarin staat nadrukkelijk dat de experts geen nader inhoudelijk onderzoek doen. Het zijn meer adviseurs.

Dhr. Van Geel constateert dat het een andere categorie betreft. Het is goed om dat uit te werken als MRS. Een vertegenwoordiging van experts kan worden uitgenodigd om met elkaar van gedachte te wisselen en om de MRS te adviseren. Dat is een andere categorie dan wanneer voor een project door de MRS wordt besloten om een bureau te vragen om onderzoek te doen, of expertise in te zetten. Dat is een heel andere manier van werken. De MRS moet zelf besluiten over wat in welke situatie relevant is.

Dhr. Döpp vraagt of er een budget is voor een projectmatige inhuur van externe expertise. In het verleden was dit altijd een bottleneck. In de nieuwe situatie wil de MRS meer expertise kunnen inhuren.

Dhr. Van Geel zag in de berekening van begrotingsposten al veel bedragen voor inhuur van externe expertise voorbijkomen. Het lijkt hem verstandig om deze kwestie in het eerste kwartaal van 2023 te bespreken.

Dhr. Poelmans veronderstelt dat de vijf experts, die raadslid van de MRS worden, middels vacatievergoedingen worden betaald uit het genoemde budget van € 20.000. Dat bedrag is niet beschikbaar om extern onderzoek te doen. De vraag is vervolgens in welke mate er aanvullende middelen kunnen komen, als wordt geconstateerd dat er sprake moet zijn van een externe opdracht. Het werven van de vijf experts c.q. raadsleden moet nog worden opgestart. Feitelijk moeten zij vanaf

1 januari 'aanwezig' zijn. Dhr. Poelmans is benieuwd of dat persoonlijke deskundigen zijn of dat ze in dienst zijn van een bekende organisatie, die altijd al meningen heeft over relevante onderwerpen.

Dhr. Hermelink vertelt dat het budget is gebaseerd op viermaal per jaar bijeenkomen van de MRS.

Dhr. Poelmans constateert dat het budget in elk geval ontoereikend is. Er moet nog worden gesproken over de verhouding tussen plenaire vergaderingen en 'het echte werk'.

Dhr. Hermelink zegt dat gezamenlijk nog wordt gewerkt aan het ontwerpen van het besturingsmodel. Hij ziet dit als een aanzet. Een ding is duidelijk: het gaat er volgend jaar toch weer anders uitzien. Het komende kwartaal moet de agenda nog (gezamenlijk) worden bepaald. De agenda bepaalt de behoefte aan onderzoek.

Het lijkt dhr. Van Geel nuttig om in het komende jaar met elkaar mentaal deze flexibiliteit te gaan bekijken. Vanuit projecten moet worden gekeken naar de inzet van externe inhuur. Het is zinvol om bij de uitwerking van de agenda in het eerste kwartaal, met elkaar te spreken over de inzet van capaciteit.

Dhr. Tieman ziet voor de bewonersvertegenwoordiging een behoorlijke kostenpoststijging van € 41.000 naar € 81.000. Het is hem onduidelijk of stijging van de kosten meer mensen of meer uren betreft.

Dhr. Akkerman is ook benieuwd naar de verklaring voor de verhoging van het bedrag van € 41.000 naar € 81.000. Daarbij doet hij het verzoek of de sector dan ook onderdeel kan zijn van die vacatievergoeding. Ook die salarissen moeten betaald worden.

Dhr. Döpp wijst op het principiële verschil. Bewonersvertegenwoordigers zitten hier als privépersoon, de vertegenwoordigers van de sector zitten hier vanuit hun functie. Onderdeel van de functie van VNO is dat met stakeholders wordt overlegd en als gevolg daarvan deze vergaderingen worden bijgewoond. Over de hoogte van de vacatievergoeding wil dhr. Döpp niet discussiëren, maar het is een fractie van wat een gemeenteraadslid krijgt. Het staat niet in verhouding tot de tijd die eraan wordt besteed.

Mw. Visser geeft aan dat de bewonersvertegenwoordigers ca. € 1.800 bruto voor een half jaar ontvangen. Over het eerder aangehaalde budget van € 20.000 merkt ze het volgende op. In feite is dat budget bedoeld voor het tweede half jaar, want in het eerste half jaar is er nog sprake van het opstarten van de MRS. Het zou handig zijn om een splitsing te maken tussen vacatiegelden voor experts en een apart budget voor de onderzoekwensen van bewonersdelegaties. Nu is het een lumpsum en dat is niet handig.

Niet alle experts zullen om een vacatievergoeding vragen. GGD Amsterdam heeft goede verhalen bij bewonersorganisaties gehouden. De GGD doet dat belangeloos, om aangesloten te zijn bij maatschappelijke organisaties. Over welke experts de MRS wil uitnodigen moet beleid worden ontwikkeld, zodat er duidelijkheid is, voordat expertise wordt gevraagd, over de rol van die experts is binnen de MRS. Mw. Visser ziet ook nog ruimte in de post Onvoorzien.

Dhr. Hermelink is het helemaal eens met voorgaande woorden. Het staat voor komend kwartaal op de agenda. Ook ambtenaren van het ministerie inventariseren mogelijke organisaties, die moeten nog

worden benaderd. Dat is het afgelopen jaar niet gelukt vanwege allerlei redenen. Besproken moet worden onder welke voorwaarden de organisaties kunnen toetreden. Dat maakt het plaatje helder. Zoals gezegd is dit een eerste begroting voor een totaal nieuw concept. Daar moet met grote getallen worden gewerkt. Verdiepingslagen moeten nog worden gemaakt.

Dhr. Van Geel stelt voor om de opmerkingen van de vertegenwoordigers van VNO-NCW en Natuur & Milieufederatie voor kennisgeving aan te nemen. Het is een persoonlijke opvatting, maar dhr. Van Geel ziet wel een verschil tussen maatschappelijke organisaties en individuele bewoners. Over de hoogte kan men altijd discussiëren. Hij stelt voor om, gekoppeld aan een goede werkagenda, aan te geven wat het kost. Dat is de normale manier van werken. Het begint met inhoud geven en vervolgens wordt bekeken wat het kost. Dit is het totale raamwerk aan kosten. Het is geen openeinderegeling. Dit is het totaalbudget. Daarmee moet worden gewerkt, rekening houdend met een aantal gevoeligheden die zojuist naar voren zijn gebracht.

Dhr. Akkerman is het ermee eens dat er een principiële verschil is tussen vertegenwoordigers van bewoners en maatschappelijke organisaties. Hij gaf in het voortraject van het opstellen van de Omgevingsraad 2.0 al aan dat in de financiering op geen enkele manier rekening wordt gehouden met de vertegenwoordigers van de maatschappelijke organisaties. Niemand betaalt hen om hier te zitten. Een vergoeding geven aan een maatschappelijke organisatie is niet gek. Dit is onder meer bij de Provincie aangekaart. De meeste milieufederaties ontvangen subsidie van de Provincie, Milieufederatie Noord-Holland niet. Alle tijd die dhr. Akkerman hieraan besteedt is feitelijk hobbytijd. Hij zit in zijn vrije tijd hier te vergaderen.

Dhr. Van Geel stelt voor dit signaal mee te geven in de advisering richting de Raad van Toezicht.

Dhr. Van der Veen zegt dat nu over geld kan worden gesproken. Vacatiegeld is het minste dat kan worden geboden. Het gaat om de intentie en het doel van het inhuren van wetenschappers. Hij veronderstelde dat vijf bewonersvertegenwoordigers en vijf wetenschappers lid zouden zijn van de MRS. Een wetenschapper wordt doorgaans ingehuurd om een probleemstelling voor te leggen, met een daaraan gekoppelde vraagstelling. Het voorleggen van een probleemstelling kan niet worden opgelost met vacatiegeld. Als dat niet de bedoeling is dan zou dat nadrukkelijk beschreven moeten worden in het organogram van de MRS. Dhr. Van der Veen had het naïeve vermoeden dat MRS zich zou kunnen ontwikkelen tot een denktank, waarin effort based besluiten kunnen worden genomen over essentiële problemen, waarmee iedere keer wordt geworsteld. Als dat niet de bedoeling is, dan is de MRS een stuk minder interessant.

Dhr. Hermelink zegt dat het gaat om de invulling van het begrip. Er staat duidelijk in het eindrapport dat experts zelf geen onderzoek gaan doen.

Dhr. Van der Veen laat weten dat het een zinloze actie is als de MRS-leden geen probleemstellingen kunnen voorleggen.

Dhr. Van Geel geeft aan wat hij met zijn advies bedoelde. Het idee was het oprichten van een maatschappelijke raad. Helaas zijn gemeenten en overheden niet vertegenwoordigd, dat vindt hij heel jammer. De redenering daarvan is dat de MRS overtuigend een vertegenwoordiging moet zijn van bewoners en maatschappelijke organisaties die relevant zijn. Voor de waardering, kennis, positie en

de impact die een dergelijke raad straks heeft in de samenleving, is het zeer belangrijk dat adviezen worden geformuleerd die goed gemotiveerd zijn en waarover een inhoudelijke discussie is gevoerd. Experts moeten de MRS daarbij helpen. Het is juist de bedoeling de kwaliteit van de interne discussies op een goed niveau te brengen om samen als MRS die rol te kunnen vervullen. Als de kwaliteit op deze wijze goed geborgd is, met een goede representatie, dan zal dat de impact van raad vergroten.

Dhr. Van der Veen is het daarmee eens, maar het gaat om de uitvoering. Dan moet de rol van wetenschappers zodanig worden geformuleerd, dat die wetenschappers ook een wetenschappelijke rol kunnen vervullen.

Dhr. Van Geel had de behoefte om uit te leggen wat het idee was achter zijn advies van destijds. Hij hecht zeer aan de volgorde: eerst kijken hoe en wat de MRS gaat doen en daarna hoe dat wordt bekostigd binnen de budgettaire kaders. Dat is de juiste volgorde.

De conceptbegroting wordt met alle kanttekeningen doorgeleid naar de Raad van Toezicht.

2. Beëindiging anticiperend handhaven/experimenteerregeling strikt preferentieel baangebruik*

Mondelinge toelichting door het ministerie van IenW

Bijlage 3: Memo Experimenteerregeling strikt preferentieel baangebruik/ beëindiging AH

Dhr. Van Oosterom verwijst naar de memo (bijlage 3). De regeling wordt uitgewerkt. Aan elkaar gekoppeld zijn het stoppen met anticiperend handhaven en de regeling die daarbij hoort. Zoals aangegeven in het Hoofdlijnenbesluit van 24 juni 2022, wil het ministerie vasthouden aan het preferentieel baangebruik om de overlast voor de omwonenden redelijk te houden. Er zijn nogal wat handhavingspunten, die veel ruimte zouden bieden. Het is niet de bedoeling om een geheel ander systeem in het leven te roepen, waarbij bij wijze van spreken zelfs primair baangebruik losgelaten zou kunnen worden. Het is ook van belang voor LVNL, die een operatie heeft te runnen op een voorspelbare en veilige wijze.

In januari 2023 zal de regeling in concept gereed zijn, waarna deze kan worden voorgelegd aan de toezichthouder en LVNL, als uitvoerende partij. Via een internetconsultatie zal breed worden geconsulteerd. Wat de wet voorschrijft is dat er een advies is vanuit dit gremium, of een opvolger daarvan. In de volgende vergadering zal een adviesaanvraag voorliggen. Dan kan dit gremium zich uitspreken of de regeling en het stoppen met anticiperend handhaven in potentie een hinderbeperkend effect kan hebben, of niet. Eerder in deze vergadering werd al een opmerking gemaakt over de regels die dan voorgeschreven zouden moeten worden en de zorg of daar een glijdende schaal in zou zitten. Dat is het moment om daarop in te zoomen. Dhr. Van Oosterom herkent niet direct dat beeld, maar dat kan nog in detail met elkaar worden besproken.

Dhr. Kooiman heeft een vraag aan het ministerie over artikel 8.23a van de Wet Luchtvaart. Daar staat dat er een positief ORS-advies moet zijn voordat een experimenteerregeling kan worden geïmplementeerd. In de MRS zijn lokale overheden en sectorpartijen niet vertegenwoordigd. De vraag is hoe dat gat gedicht wordt.

Dhr. Algra sluit zich aan bij voorgaande vraag.

Mw. Visser wil meer weten over de planning. De inhoudelijke consultatie MRS en ook de internetconsultatie worden gehouden in januari. Zij is benieuwd of de MRS-consultatie voor de internetconsultatie plaatsvindt. De ORS|MRS zou voordat de consultatie zal worden gepubliceerd, door middel van een informatiesessie worden geïnformeerd.

Dhr. Akkerman heeft een vraag over de begeleidende brief, waarin staat dat een actualisatie van de grenswaarden mogelijk een onderdeel is van de experimenteerregeling. Dit in het licht van bijvoorbeeld de hinderbeperkende maatregelen. Volgens dhr. Akkerman zijn er grenswaarden en hinderbeperkende maatregelen, die ervoor zorgen dat nog meer onder grenswaarden wordt uitgekomen. Dan kan niet worden gesteld dat de grenswaarde kan worden veranderd, omdat er hinderbeperking is. Dhr. Akkerman vraagt om in de uitwerking van de experimenteerruimte daarmee rekening te houden. Anders ontstaat een merkwaardige grenswaardendiscussie.

Dhr. Poelmans benoemde dit punt al eerder. Het preferentieel baansysteem gaat bijvoorbeeld uit van een bepaalde verdeling over banen. Het Aldersakkoord is breder. Dat heeft het over hinderbeperkende maatregelen, die met name voor de primaire banen van belang zijn, om de luxepositie van eerstaangewezen banen te compenseren. Die maatregelen, de toekomstige en die in het Hinderbeperkingsplan zijn opgenomen, moeten worden meegenomen bij het hanteren van de nieuwe grenswaarden.

Dhr. Van Oosterom beantwoordt allereerst de vraag over het te dichten gat. In zijn algemeenheid wordt iedereen in de gelegenheid gesteld om te reageren. Dat gat ziet hij niet. Dat positief advies, waar de wet aan refereert, ziet hij op het aspect dat het een potentie in hinderbeperking kan hebben. Het gaat er niet zozeer om dat er een gremium is welke 'ja of nee' tegen een regeling moet zeggen. Het gaat om de vraag of er in potentie een hinderbeperkend effect is. Dat wil niet zeggen dat er geen brede discussie zou kunnen worden gevoerd. Het ministerie vraagt een brede reactie maar het formele advies waar de wet om vraagt, is het hinderbeperkende aspect.

Over de planning wordt opgemerkt dat er in beginsel een aantal zaken parallel loopt. Men kan discussiëren over de vraag of dit wel of niet ideaal is. Het is een praktisch punt. Aan het begin van het jaar loopt ook het proces van de slotverdeling voor het seizoen winter 2023/2024. In het kader van het slotproces is het van belang om tijdig helderheid te hebben. Het zou ook niet goed zijn als het slotproces al achter de rug is terwijl er geen rekening is gehouden met de effecten van het stoppen met anticiperend handhaven.

Het actualiseren van de grenswaarden wordt op dit moment nader bekeken. De achtergrond van het punt in de memo is dat de grenswaarden stammen uit 2010. Sindsdien zijn er allerlei ontwikkelingen geweest, zowel op het gebied van veiligheid als op het gebied van hinderbeperkende maatregelen. Die brengen soms een verschuiving met zich mee. Het zou merkwaardig zijn als terug wordt gevallen op die grenswaarden van 2010 zonder daar goed naar gekeken te hebben om te weten of dat nog werkbaar is. Als wordt geactualiseerd dan gebeurt dat saldoneutraal. Er kan niet alleen worden gesproken van een ophoging. Daar moet een gelijkwaardige afwaardering tegenover staan. Het vliegverkeer is in praktische zin anders dan in 2010. Daar liggen allerlei verstandige besluiten aan ten grondslag, die ook deels in dit gremium ondersteund zijn.

Dhr. Poelmans zegt dat op 11 december 2012 is afgesproken dat er 3000 minder nachtvluchten zouden zijn. Op dit moment wordt het tienjarig bestaan gevierd van een regeling die niet is uitgevoerd, maar

die wel verondersteld was onderdeel te zijn van het nieuwe normen- en handhavingstelsel. Als wordt gesproken over hinderbeperkende maatregelen die dat effect in positieve zin hebben dan moet ook worden gekeken naar helaas niet uitgevoerde maatregelen, omdat het ook de capaciteit raakt. Een vermindering van vluchten in totaal maakt uit. De grenswaarden zijn gebaseerd op 510.000 vluchten. De discussie moet gaan over het effect van het totaalpakket op een bewoner in een woning. Als wordt toegewerkt naar een individuele hinderbelasting en een individuele rechtsbescherming dan moet dat van tevoren worden ingecalculeerd. Dat vraagt nader onderzoek.

Dhr. Akkerman stelt dat Nederland goed is in het opvullen van ruimte. Dat kan niet de bedoeling zijn. Nu wordt geluidsoverlast gereduceerd, bijvoorbeeld door stillere vliegtuigen. Dat wordt meteen weer opgevuld door op andere plekken meer vliegtuigen te laten vliegen of door deze net anders te laten vliegen. Daarvoor zou hij willen waken.

De grenswaarde wordt bepaald op basis van de hoeveelheid overlast die de omgeving aan kan. Er ligt een WHO-rapport over vliegtuigeluid en de gezondheidseffecten daarvan. Dhr. Akkerman doet de aanbeveling om deze informatie ook mee te nemen in de herziening van de grenswaarden.

Mw. Visser vraagt zich af of bij de herziening van grenswaarden ook wordt gekeken naar het woningbestand. Tot nu toe werden waarden gebaseerd op het woningbestand van 2005. Inmiddels zijn er in deze regio veel woningen gebouwd. De Zuidoosthoek van het gebied rond Schiphol kent een enorme toename van woningen. In het Eindadvies van Geel (pagina 32) is dat heel duidelijk benoemd. Als er naar grenswaarden wordt gekeken, kijk dan ook naar een actueel woningbestand.

Dhr. Van Oosterom haalt twee zaken uit elkaar. Een is de stap van het stoppen met anticiperend handhaven. Dat is feitelijk het verlies toegeven dat het nog niet gelukt is om een nieuw stelsel vast te leggen. Dat is een beleid neutrale stap. Dan is er in ieder geval weer een werkend stelsel, waaruit de grootste uitwassen zijn weggenomen. Dat is wat met de experimenteerregeling beoogd wordt te doen. De vervolgvraag is hoe richting de toekomst zaken moeten worden geregeld. De nachtvluchtreductie moet nog worden vastgelegd. Het is wenselijk dat het LVB wordt vastgesteld. Zoals het Kabinet heeft aangekondigd zal een maximaal aantal van 440.000 vliegbewegingen worden vastgesteld. Dat is de tweede stap, omdat het niet lukt om dit in november 2023 te laten plaatsvinden.

Dhr. Van Oosterom snapt de wensen, maar dat is niet wat in deze regeling opgenomen kan worden. Daarbij komen een natuurvergunning en een MER en dergelijke procedures om de hoek kijken.

Het is goed om eerst terug te gaan naar een systeem dat werkt. De inschatting die in juni 2022 is gemaakt, leidt tot een ruimte van 450.000 tot 465.000 vliegtuigbewegingen. Dat is erg afhankelijk van de weersomstandigheden en de vloot mix. Of de inschatting correct is, moet worden afgewacht. Dat is iets wat in de komende weken helder moet worden. Dat is het verschil in fases. Een deel van de vragen snapt hij goed, maar hij kan op voorhand zeggen dat het niet kan worden geacommodeerd.

Dhr. Akkerman begrijpt dat laatste, maar anderzijds wordt wel gesteld dat de grenswaarden aangepast kunnen worden vanwege hinderbeperking. Het is prima om daar in het vervolg naar te kijken, maar wees daar als ministerie we consequent en zuiver in. Er moeten nu geen grenswaarden worden aangepast omdat Schiphol stelt dat er ergens hinderbeperking is, die er mogelijk niet eens is.

Dhr. Van Oosterom stelt voor deze discussie in detail te voeren als het voorstel voorligt.

Dhr. Van Geel beschouwt dit als punten die bij het verdere gesprek een plek worden gegeven.

3. Ontwikkeling nieuw geluidsstelsel

Mondelinge toelichting door het ministerie van IenW

Dhr. Piers verzorgt een presentatie.

Dhr. Döpp ziet nog weinig vertaling in de presentatie van de feedback vanuit de werkgroep Schiphol. Schiphol is, qua aantallen en complexiteit vanwege de verschillende banen, niet vergelijkbaar met Maastricht en Eindhoven. Uit de presentatie komt naar voren dat Eindhoven wordt gezien als een Best Practice en uitgangspunt. Eindhoven staat haaks op de problemen die bij Schiphol spelen. 'Men wil hier juist geen Eindhoven.' Dhr. Döpp is, gezien de feedback vanuit de werkgroep Schiphol, verbaasd dat hij in de presentatie nog steeds het traject met de nationale werkgroep ziet. Hij vindt dat een slecht pad. Het is bij Schiphol al lastig om iets te doen met de zes banen. Zelfs per baan zijn er verschillen. Als er samen moet worden gekomen met Maastricht en Groningen, dan lijkt hem dat een onvruchtbare samenwerking, die een hoop tijd voor het ministerie kost en die weinig zal opleveren. Wel is het goed om van elkaar te leren. Dat kan het ministerie ook intern laten gebeuren. Op Eindhoven loopt een heel ander traject dan dat Schiphol zou moeten gaan volgen. Als dit het traject wordt, dan vindt dhr. Döpp het bij voorbaat al een mislukking.

Dhr. Piers licht toe dat het ministerie de eerder naar voren gebrachte feedback zeker heeft gehoord. Het ministerie denkt nog na over hoe dit op een goede wijze kan worden vormgegeven. Het signaal dat Schiphol niet lijkt op regionale luchthavens en dat het ingewikkeld is om het gezamenlijke gesprek te voeren, heeft het ministerie zeker opgevangen. De definitieve invulling van de vraag of het een nationale werkgroep wordt, of dat de boel moet worden gesplitst vanwege deze signalen, ligt bij het ministerie op tafel voor het afwegen van de voor- en nadelen.

Dhr. Van Geel stelt voor om de discussie vanuit de werkgroep hier niet te herhalen. Met de presentatie is de informatie die in de werkgroepen aan de orde is, teruggespeeld aan de gehele ORS. De zaken die niet benoemd zijn, kunnen hier nog worden genoemd.

Dhr. Spaanderman verwijst naar de bijeenkomst van 7 december jl. waarbij het Programma Aanpak Meten vliegtuiggeluid aan de orde werd gesteld. In die presentatie werd continu uitgegaan van ernstige hinder. Het probleem bij die presentatie was dat er grote verschillen zijn tussen locaties. Bij kleine plaatsen is het aantal gehinderde bewoners relatief groot. Er moest echt worden doorgevraagd om een vergelijking te krijgen. Het is belangrijk om de plaatsen op een rij te zetten waar de ernstige hinder een groot percentage uitmaakt. Dat geeft toch een andere indeling.

Dhr. Van Geel doet de toezegging dat dit onderwerp nog vaak terug zal komen, ook in werkgroepverband.

Dhr. Piers wordt bedankt voor zijn toelichting en presentatie.

4. Voortgang ORS/MRS

a. Onderwerpen ministerie van IenW in relatie tot de MRS

Mondelinge toelichting door het ministerie van IenW

Dhr. Van Oosterom zegt toe dat in het kader van de werkgroep een lijst zal worden gedeeld van zaken die het ministerie ziet aankomen, zodat eenieder weet waar hij of zij aan toe is qua consultatiemomenten en dergelijke. Op korte termijn spelen de volgende zaken:

Het Basispakket Isolatie Woningen komt voor consultatie beschikbaar. De verwachting is dat het komende week online zal komen.

De Experimenteerregeling Preferentieel baangebruik komt begin januari beschikbaar.

In het eerste kwartaal van 2023 speelt ook nog een wijziging van de regeling CROS in het kader van de MRS.

Dhr. Poelmans vraagt speciale aandacht voor de kiesmensen van de ORS die overgaan naar de MRS. Het is belangrijk dat zij tijdig worden geïnformeerd door het ministerie, wat de verkiezingen betreft. Het is een districtenstelsel. Na tien jaar zullen de grenzen opnieuw moeten worden bepaald. Voor de achterban moet daarover duidelijkheid komen.

Dhr. Van Oosterom zegt toe dat dit samen met het secretariaat wordt opgepakt.

b. Samenwerking Rijk en Regio (BRS): NOVEX Schiphol

Presentatie door het ministerie van IenW

Dhr. Rambaran verzorgt een presentatie.

Dhr. Döpp is benieuwd hoe deze samenwerking en initiatieven zich verhouden tot de integrale oplossing voor Schiphol uit het Coalitieakkoord. Eind dit jaar zou de integrale oplossing door de minister worden gepresenteerd. Dat wordt nu al doorgeschoven naar begin 2023. Daarna gaat deze samenwerking pas starten.

Mw. Visser vraagt waarom het ministerie van VWS niet betrokken is, aangezien het hier vooral over de gezondheidseffecten gaat.

Uit de presentatie blijkt dat het ministerie met de omgeving wil praten en ook hier wil aanschuiven voor uitwisseling. De MRS gaat gevraagd en ongevraagd advies geven. De vraag is hoe de betrokkenheid van de MRS wordt gezien en op welke punten.

Dhr. Akkerman stelt de vraag hoe de omgeving wordt betrokken. De MRS wil graag met de bestuurders om tafel om te praten over de situatie rondom Schiphol.

Dhr. Rambaran antwoordt dat de minister eind dit jaar een besluit zal nemen. Het besluit conform de Hoofdlijnenbrief is zowel het uitgangspunt en startpunt van de bestuursovereenkomst. Het ministerie wacht niet op nog meer integrale besluiten. De genoemde acht hoofdpogaven vormen de scope van de bestuursovereenkomst.

Dhr. Döpp verneemt graag of het ministerie het initiatief aan NOVEX geeft, of dat er een nog separate integrale oplossing komt.

Dhr. Van Oosterom antwoordt dat het besluit van 24 juni jl. het besluit was ter uitvoering van het Coalitieakkoord. Dit is een verdere uitwerking van dat besluit.

Dhr. Döpp meent dat de minister aangaf dat hiermee het korte termijnprobleem zou worden opgelost en dat nog zou worden teruggekomen op stikstof. Dan gaat het nog niet eens over alle andere problemen rond Schiphol. Hij noemt dit geen integrale oplossing.

Dhr. Van Geel begrijpt dat het hier een constatering betreft.

Dhr. Rambaran geeft aan dat er contact is gelegd met het ministerie van VWS. In januari 2023 wordt gesproken over de rol die VWS voor zichzelf ziet weggelegd en hoe er kan worden aangesloten bij de bestuurlijke afwegingen.

Dit moet echter nog geconcretiseerd worden. In dat traject wordt de komende maanden ook uitgewerkt hoe de MRS het beste kan worden betrokken. Het ministerie staat open voor een adviestraject, maar er is nog niet concreet besloten over hoe dat traject eruitziet.

Dhr. Akkerman geeft als tip mee om een bestuurlijk overleg tussen NOVEX en MRS in te regelen.

Dhr. Rambaran heeft de tip gehoord.

Dhr. Poelmans veronderstelt dat een synchronisatie van de agenda's van NOVEX en MRS kan helpen. Dit moet gebeuren onder regie van het ministerie, waar de plannen worden gepresenteerd. Synchronisatie is nodig vanwege de samenhang, de doorlooptijden enzovoorts.

Dhr. Van Geel verwacht dat het eerste kwartaal van 2023 heel interessant wordt voor de nieuwe voorzitter van de MRS om het programma goed op te stellen. Hij bedankt dhr. Rambaran voor zijn presentatie en toelichting.

5. Stand van zaken werkgroepen

a. Stand van zaken ORS-werkgroepen*

Bijlage 6a: Oplegnotitie vanuit het ORS-secretariaat

De stand van zaken van de ORS-werkgroepen wordt voor kennisgeving aangenomen.

b. Update Klankbordgroep Zuidoosthoek

Mondelinge toelichting door het ministerie van IenW

De update van de Klankbordgroep Zuidoosthoek wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. Vaststellen conceptverslag Regioforum 7 oktober en besluit openbaarmaking*

Bijlage 7: Conceptverslag Regioforum 7 oktober 2022

Dhr. Van Geel zegt dat schriftelijke opmerkingen zijn verwerkt.

Het verslag wordt vastgesteld en zal worden gepubliceerd op de website van de ORS.

7. Rondvraag en afsluiting

Dhr. Van Oosterom kondigt iemand aan die bereid is gevonden om een woord van afscheid tot dhr. Van Geel te richten.

Dhr. Harbers (minister van IenW) spreekt dhr. Van Geel, via een videoboodschap, toe. Vervolgens dankt de heer Van Geel de leden van het Regioforum en het secretariaat voor de samenwerking in de afgelopen jaren.

De vergadering wordt gesloten om 12.07 uur.

8. Informeel afscheid Pieter van Geel

Er wordt tot slot op informele wijze afscheid genomen van Pieter van Geel.